

SCHRIFTELIJKE VRAAG

nr. 681
van **MIEKE SCHAUVLIEGE**
datum: 8 april 2022

aan **ZUHAL DEMIR**

VLAAMS MINISTER VAN JUSTITIE EN HANDHAVING, OMGEVING, ENERGIE EN TOERISME

Watergevoelige openruimtegebieden - Signaalgebied Schapendries en Nonnemolen Leupegem

Vlaanderen duidde heel wat signaalgebieden als watergevoelig openruimtegebied (WORG) aan. Een ervan is het signaalgebied 'Schapendries en Nonnemolen' (nummer BOS-AG16) in Leupegem, een deelgemeente van Oudenaarde, dat regelmatig overstroomt vanuit de Maarkebeek.

De overstromingen in 1999 en in 2010 waarbij in respectievelijk 55 en 120 woningen water binnenliep, leidden in 2015 tot de ondertekening van een riviercontract voor de Maarkebeek waarin tal van beschermende maatregelen werden opgenomen. De bouw van een waterkeringsmuur langs de Wolfabriekstraat, een van de maatregelen uit het contract, voorkwam wateroverlast in december 2021 en januari 2022. Maar een aantal cruciale maatregelen zijn nog niet uitgevoerd.

De klimaatverandering doet de kans op hevige neerslag toenemen. Het is noodzakelijk dat de hermeandering van de beek tussen de N60 en de N8, zoals vermeld in het riviercontract, naast de al genomen beschermende maatregelen, zo spoedig mogelijk kan worden uitgevoerd. De hermeandering creëert meer ruimte voor de waterloop. Om dit project haalbaar te maken, is het noodzakelijk dat het signaalgebied als WORG aangeduid wordt.

1. In het riviercontract voor de Maarkebeek is opgenomen dat de provincie een ruimtelijk uitvoeringsplan (RUP) zou opmaken voor het gebied Schapendries-Nonnemolen.

Heeft de provincie de opmaak van dat RUP opgestart? Zo niet, wat is de motivering van de provincie om deze actie uit het riviercontract niet uit te voeren?

2. In het overzicht op de website van de Coördinatiecommissie Integraal Waterbeleid (CIW) vinden we bij de [Goedgekeurde vervolgttrajecten Bovenscheldebekken - nl \(integraalwaterbeleid.be\)](#) een vermelding 'in voorbereiding'.

Wat is de exacte stand van zaken? Wat zijn de eventuele obstakels waardoor het studiewerk nog niet is afgerond (de beslissing van de Vlaamse Regering dat het gebied bouwvrij moet blijven dateert van 24 januari 2014) en hoe zullen deze weggewerkt worden? Wanneer verwacht de minister dat dit signaalgebied decretaal als WORG aangeduid wordt?

3. Welke stappen worden ondernomen om de hermeandering van de Maarkebeek uit te voeren? Wat zijn de obstakels en hoe zullen deze obstakels worden weggewerkt?

4. Begin 2020 werd binnen de CIW een projectgroep Watergevoelige Openruimtegebieden opgericht om de verdere uitrol van de aanduiding van de WORG's te begeleiden en waarin alle betrokken beleidsdomeinen en -niveaus vertegenwoordigd zijn. De minister kondigde al meermaals de definitieve aanduiding van de WORG's in Vlaanderen aan.

Welke stappen worden momenteel ondernomen voor de definitieve aanduiding van de WORG's? Wat is de timing om WORG's aan te duiden?

5. Zal de lijst van WORG's nog worden aangevuld op basis van de recente analyses, de evaluatie van de overstromingen in 2021 en de studies over de waterbom? Zo ja, hoe zal de minister dat aanpakken? Zo niet, waarom niet?
6. Kan de minister in aanvulling op mijn schriftelijke vraag nr. 91 van 15 oktober 2021 een overzicht geven van het aantal verleende omgevingsvergunningen die extra verharding (hiermee bedoel ik gebouwen en/of parking, wegen, ..) veroorzaken, met vermelding van de vergunningverlener voor de zones die aangeduid zijn als watergevoelig openruimtegebied (1595 ha) en van de zones die een extra strenge watertoets moeten ondergaan (1744 ha), geordend per gemeente, per provincie opgesplitst voor 2020, 2021 en 2022 tot nu?
7. Graag had ik ook vernomen in hoeveel gevallen de Vlaamse overheid in 2020, 2021 en 2022 negatief advies gegeven heeft in het kader van aangevraagde omgevingsvergunningen, opgesplitst in gevallen in gebieden die als watergevoelig openruimtegebied zijn aangeduid en gevallen in gebieden die een extra strenge watertoets moeten ondergaan. Gelieve ook aan te geven voor hoeveel dossiers de Vlaamse overheid in 2020, 2021 en 2022 in beroep is gegaan tegen verleende vergunningen voor gebieden die respectievelijk aangeduid zijn als watergevoelig openruimtegebied en zones die een extra strenge watertoets moeten ondergaan. Gelieve ook aan te geven hoeveel vergunningen in 2020, 2021 en 2022 afgeleverd werden voor gebieden die respectievelijk aangeduid zijn als watergevoelig openruimtegebied en zones die een extra strenge watertoets moeten ondergaan.
8. Bestaat er een gisanalyse waarbij de bijkomende bebouwing en verharding in de periode 2020-2022 in de signaalgebieden (met toekomstig WORG of verscherpte watertoets) is geanalyseerd? Zo ja, wat waren de besluiten? Kan ik deze analyse en de besluiten ontvangen? Zo niet, is de minister van plan deze analyse op te maken?

ANTWOORD

op vraag nr. 681 van 8 april 2022

van **MIEKE SCHAUVLIEGE**

1. De Vlaamse Regering heeft op 24/01/2014 een bouwvrije opgave bepaald voor het signaalgebied BOS-AG16. Op dat ogenblik was er geen consensus over de initiatiefnemer voor de opmaak van een RUP. Zoals bepaald in de vervolgfiche (<https://www.integraalwaterbeleid.be/nl/beleidsinstrumenten/signaalgebieden/fiches/BOS-AG16.pdf>) werd de gouverneur gelast met de opdracht om de initiatiefnemer te bepalen. Dit heeft ertoe geleid (2018) dat de Coördinatiecommissie Integraal waterbeleid (CIW) heeft voorgesteld om het signaalgebied te vrijwaren via aanduiding als Watergevoelig Openruimtegebied (WORG). De opmaak van een PRUP is dus niet langer voorzien, hoewel niets de opmaak ervan in de weg staat.
2. In afwachting van de herbestemming (via WORG of RUP), blijft nog steeds het bewarend beleid (uit de omzendbrief LNE/2015/2) van toepassing. De Vlaamse Regering zal de kaart van de WORG zo snel mogelijk voorlopig vaststellen.
3. Voor de hermeandering ter hoogte van het signaalgebied is grondinname nodig. De herbestemming tot WORG wordt afgewacht vooraleer hiervoor de nodige initiatieven te nemen. VMM heeft intussen reeds alternatieve oplossingen onderzocht, maar deze bleken niet voldoende om wateroverlast te voorkomen.
4. zie deelvraag 2
5. De exacte begrenzing van de WORG zal gebeuren op basis van de meest recente informatie omtrent de overstromingsgevoeligheid van de gebieden.
6. Er is door mijn administratie een monitoring opgezet op omgevingsaanvragen en meldingen in de signaalgebieden o.b.v. een set van informatie die gestructureerd ingegeven wordt (in selectie- of invulvelden). Zo kan ik informatie geven over de aanvragen die de handeling "bouwen of herbouwen, nieuw aanleggen, ..." bevatten en dus bijkomende gebouwen of verharding bevatten. En dit voor de 2 categorieën van beslissing in signaalgebied (verscherpte watertoets en bouwvrije opgave). De informatie over inhoud van het project wordt door de indiener bij de aanvraag in het loket geregistreerd. De rapportage baseert zich dan ook op die aangevraagde inhoud. Niet voor alle aanvragen wordt deze gevraagde inhoud volledig of correct ingevuld. Oppervlakte van die bijkomende verharding is dan ook niet in de monitoring opgenomen.

De hierbij geleverde informatie is gebaseerd op de gegevens opgenomen in dit loket, dat op 21 april 2022 hiervoor geconsulteerd werd. De beslissingsstatus van de aanvragen is de laatste status gekend in het omgevingsloket op het moment van het consulteren van het loket, daarbij zijn dus ook de beslissingen in laatste administratieve aanleg in rekening gebracht, voor zover deze gekend zijn.

Voor een overzicht van het aantal verleende omgevingsvergunningen die extra verharding (hiermee bedoelende gebouwen en/of parking, wegen, ...) veroorzaken, met vermelding van de vergunningverlener voor de zones die aangeduid zijn als watergevoelig openruimtegebied (1595 ha) en van de zones die een extra strenge

watertoets moeten ondergaan (1744 ha), geordend per gemeente, per provincie opgesplitst voor 2020, 2021 en 2022 tot nu verwijs ik u graag naar bijlage 1.

7. In onderstaande tabel worden het aantal aanvragen weergegeven van aangevraagde projecten gelegen in signaalgebied waarbij een Vlaamse overheidsinstantie (departementen en intern verzelfstandigde agentschappen) een ongunstig advies afgaf tijdens de procedure.

Signaalgebied Categorie	2020	2021
Bouwwrije opgave	5	6
Verscherpte watertoets	1	1

De Vlaamse overheid ging tegen de vergunning over twee projecten gelegen in signaalgebied met bouwwrije opgave in beroep in de periode 2020 en 2021 en één project in een gebied met verscherpte watertoets in 2021.

Er werden in de periode (2020-2022) 514 vergunningen afgeleverd voor aanvragen gelegen in signaalgebieden met bouwwrije opgave en 185 vergunningen voor aanvragen voor projecten gelegen in gebieden waar een verscherpte watertoets geldt.

Signaalgebied Categorie	2020	2021	2022	Eindtotaal
Bouwwrije opgave	276	231	7	514
Verscherpte watertoets	97	86	2	185

Ik wil er hierbij wel op wijzen dat dit ook kan gaan om vergunningen voor bv. verbouwingswerken of kleine werken aan een bestaande woning, of projecten ifv landbouw of natuurinrichting.

8. Momenteel zijn er een 900-tal hoofdgebouwen volgens het GRB (grootschalig referentiebestand) die geheel of deels in watergevoelig open ruimtegebied (WORG) liggen.

Om de bijkomende verharding te meten die snijden met een watergevoelig open ruimtegebied (geheel, gedeeltelijk liggende in of rakend aan een watergevoelig open ruimtegebied) heeft mijn administratie een analyse uitgevoerd gebruik makende van de hoofdgebouwen uit het grootschalig referentiebestand (GRB):

	2017	2021	toename (aantal)
totaal aantal hoofdgebouwen	4.716.289	4.914.147	197.858
totale oppervlakte aan hoofdgebouwen (ha)	68.502	70.951	2.449
aantal hoofdgebouwen die een WORG 'snijden'	847	903	56
oppervlakte aan hoofdgebouwen die een WORG 'snijden' (ha)	9,35	9,85	0,5

Tabel : aantal hoofdgebouwen

BIJLAGE

[Omgevingsvergunningen in watergevoelige gebieden \(vraag 6\)](#)